

RAHVUSVAHELISE TERMINOLOOGIAKOOSTÖÖ BRÜSSELI DEKLARATSIOON

Rahvuslike ja rahvusvaheliste terminoloogiaühingute, -võrgustike ja dokumenteerimiskeskuste esindajad

pidades silmas, et terminoloogia kuulub alati igasuguse inimtegevuse juurde,

olles teadlik, et terminoloogia on erialasel suhtlusel peamine infoedastusvahend ning mängib samuti kesksel rolli kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse kindlustamisel ja edendamisel,

tunnetales vajadust teadvustada spetsialistidele ja otsustajatele terminoloogia kui suhtluse ja teadmiste edasiandmise vahendi erakordset väärtust,

rõhutades vajadust kohandada terminoloogiaekspertide töömeetodeid kasutajate muredele ja vajadustele,

tunnistades vajadust kõigi tegijate ja osanike koostöö järele globaalsel tasemel ning iseäranis vajadust terminoloogiaressursside koordineeritud ühiskasutuse järele,

soovides tugevdada terminoloogia arengut ja infrastruktuuride levitamist,

kutsuvad riike ja valitsusi, valitsustevahelisi institutsioone ja rahvusvahelisi organisatsioone ja keelepoliitikaga tegelevaid institutsioone:

- *toetama* terminoloogia infrastruktuuride loomist suuremates grupeeringutes, näit. Euroopas ja tulevases FTAA-s¹ ning toetama muid olemasolevaid terminoloogia infrastruktuure;
- *innustama* terminoloogiapoliitika kehtestamist väljaõppe- ja informatsiooniprogrammide kontekstis jne;
- *edendama* selliste koostöömeetodite sisseviimist, mis võtavad arvesse seni õppetunde selle kohta, mida on juba saavutatud ning olemasolevaid algatusi ja projekte;
- *soosima* algatusi tööstuse ja avaliku võimu teadlikkuse tõstmiseks terminoloogiatöös osalemise vajalikkusest;
- *edendama* spetsiifiliste rahastamisprogrammide sisseadmist terminoloogiatöö tarvis ning eelkõige terminoloogiate arendamiseks ja kaasajastamiseks;
- *julgustama* rahvuslikke standardiorganisatsioone aktiivselt osalema regulatiivorganites (nt ISO 37. tehniline komitee “Terminoloogia jt keeleressursid”), organites, mis harmoniseerivad terminoloogiaküsimusi globaalsel tasemel ning Interneti regulatiivorganites, et seal oleks tagatud spetsiifiliste kultuuriliste ja keeleliste karakteristikate olemasolu;
- *edendama* algatusi terminoloogia asjakohaseks kasutamiseks, iseäranis kõigil hariduse ja spetsialiseerumise tasandil, nii akadeemilistel kui mitte-akadeemilistel;¹
- *muutma* terminoloogia ja erialakeele kohustuslikuks õppeaineks kõigis tõlke-õppekavades ja soodustama selle sisseviimist kõigis ainetes, iseäranis teadusliku ja tehnilise iseloomuga ainetes;

- **jugustama** dialoogi ühise keele, kuid erinevate keelenormidega maade vahel, et harmoniseerida uute sõnade loomist ja terminoloogia standardiseerimist, võttes arvesse keele erinevaid variante, rakendades lokaalsuse printsiipi ilma et unustaks vajadust vastastikuse mõistmise järele;
- **jugustama** mitmekeelsust nii hariduses kui administratiiv- kui avalikus kasutuses;
- **edendama** terminoloogiate ning eelkõige valitsuste ja rahvusvaheliste institutsioonide ametlikes dokumentides sisalduvate terminoloogiate tasuta levitamist ja kättesaadavaks tegemist;
- **uurima** terminoloogia kasutamist ja rolli mitmesugustes valitsuste ja institutsioonide strateegilistes ja poliitilistes meetmetes;
- pidades silmas uute riikide tekkimist, mis teevad jõupingutusi keelepoliitika jõustamiseks, **tagama** nende ekspertide väljaõpet terminoloogia põhimõtete ja meetodite osas jätkusuutliku arengu kontekstis ning pakkuda võimaluste piires tuge neis riikides pärit ekspertidele, et võimaldada neil aktiivselt osaleda rahvusvahelist²el terminoloogiaüritustel.

Brüssel, 15. juunil 2002

¹ Free Trade Area of the Americas (Ameerika Vabakaubanduspiirkond)